

Осінь

Осінні зміни в природі

**Сонечко не хоче
Землю зігрівати.
Листячко пожовкло,
Стало опадати.
Часто дощик ллється,
Птахи відлітають,
На городі та у полі
Врожаї збирають.
Відгадайте, діти,
Коли це буває?**

Восени

Осінні місяці

- Вересень

- Жовтень

- Листопад

*Звозить місяць цей в комори
Кавуни і помідори,
Спілих яблук, груш і слив
Цілі гори натрусив
І вантажить гарбузи
На машини і вози...*

Вересень

- *Сонце світить, але менше гріє; дні ще теплі, а ночі прохолодніші*
- *небо частіше вкривають темні хмари, ідуть дощі;*
- *Впали на землю жовті листочки з берези, клена, каштана,*
- *багряні – з горобини, вишні, червоніють кетяги горобини, калини,*
- *обважніла від ягід бузина, готуються до зими комахи, птахи та інші тварини.*

*Чарівник прийшов у ліс,
Фарби, пензлики приніс
У діброві та садочку
Стали жовтими листочки*

ЖОВТЕНЬ

- *Рясно опадає листя з дерев; комахи сховались у затишні місця;*
- *стрижі, солов'ї, зозулі, ластівки, шпаки відлетіли у вирій;*
- *готується до зимового сну їжачок, запасає корм білка*

*Каплі з неба, дахів, стріх,
Дощ холодний, перший сніг,
Почорнів без листя сад
Що за місяць?*

Листопад

- *Дедалі менше сонячних днів; настає час перших морозів, земля під ним поринає в сон, відпочиває.*
- *Відлітають у вирій останні пташині зграї.*

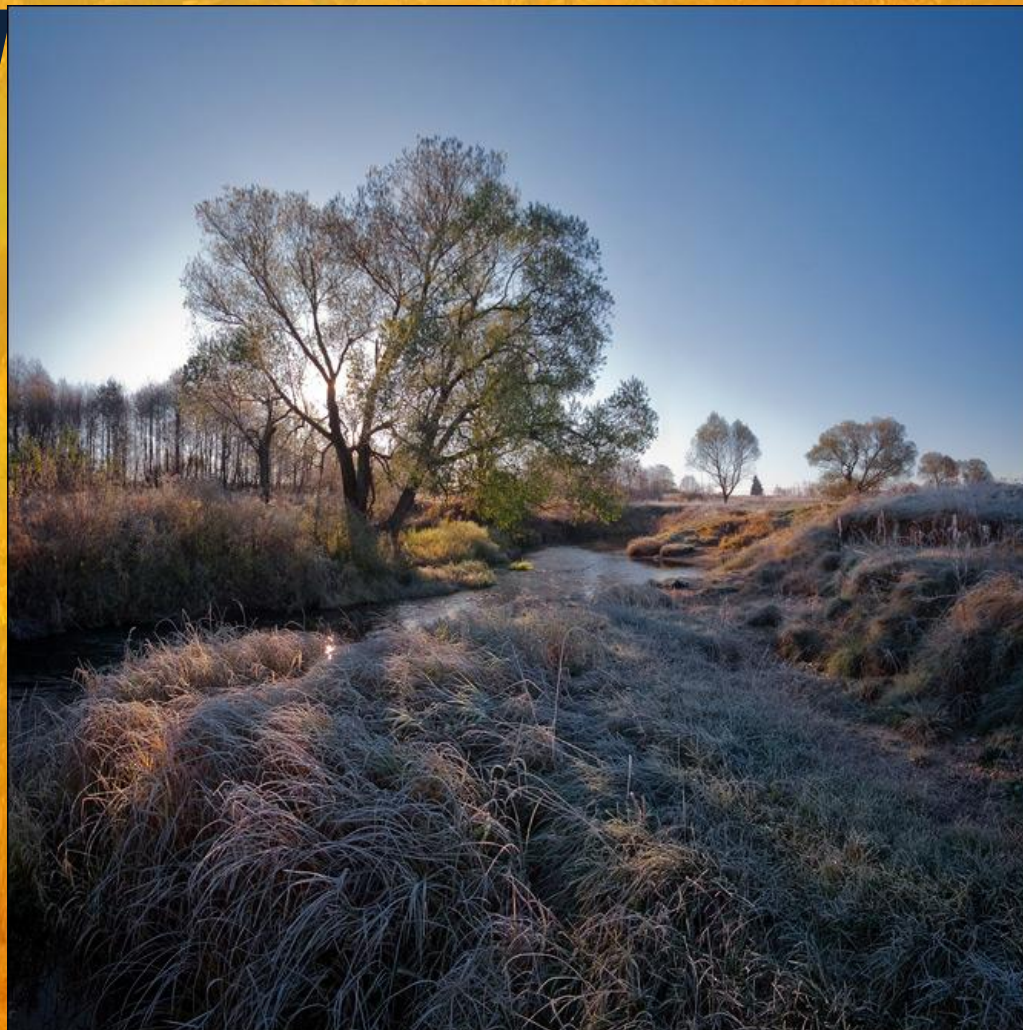
Частішають вранішні
тумани, осідає *іній*

Іде дрібний **дощ**, іноді з
снігом

Приходять перші
зам

Ранньої осені цвіте багато рослин:

верес

ПИЖМО

ЦМИН

Цикорій

Більшість рослин досягають восени і утворюють насіння, йде збір урожаю та насіння

У вологій підстилці можна знайти різноманітні гриби:

опеньки

маслюки

Листя дерев жовтіє та опадає

Безліч кущів прикрашені яскравими ягодами та іншими плодами

бузина

калина

шипшина

глід

Звірі

- міняють своє літнє хутро на зимове — густіше й пухнастіше.
- Деякі звірі під кінець осені впадають в сплячку.
- Деякі звірі роблять запаси корму. Білка збирає горіхи, жолуді, сушить гриби.

Комахи

з настанням холодів більшість з них ховаються.

- Жук-сонечко шукає місце для зимівлі під корою пеньків, ховається в моху, під опалим листям.

Риби і земноводні

- залягають спати в глибокі зимувальні ями на дні водойм

Птахи

